

## KALDAPÄÄSUKESED SOOLALIIVAS

Jaanus Elts  
EOÜ, p.k. 43, Tartu EE-2400

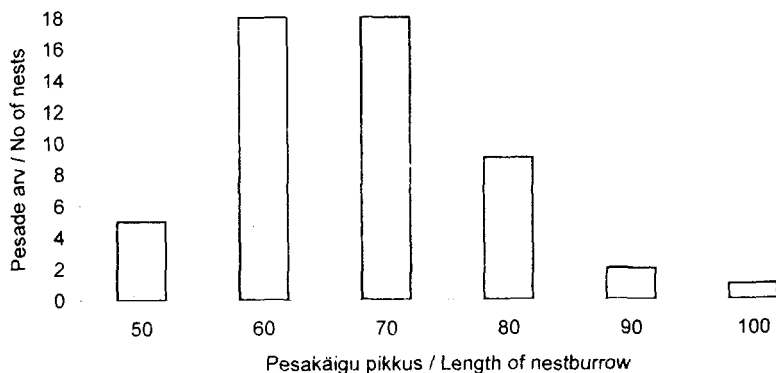
1994. aastal rajasid kaldapääsukesed Elva linna piiril asuva Tartu-Valga maantee viadukti juures oma koloonia talvest seisma jäänud soolaseguse liiva kuhilasse. Vihmajärgselt oli selle pealispind tugevasti paakunud. Kuhila läänepoolne külg (pikkust u. 10 m ning laiust 4 m) oli järsem, sellele poolele rajati ka pesakäigud. Praktiliselt kõik pesaavad paiknesid maast enam kui 3 m kõrgusel.

22. juulil loendasin koloonias kokku 147 pesaava, mille juures tegutses korraga kuni 32 kaldapääsukest. Seega tuli iga pesitseva paari kohta 9-10 pesaava, millest enamik polnud muidugi kuigi sügavad. Pesadest kostis poegade hääli, ilmselt oli selles koloonias pesitsemine tavalisest pisut hilisem.

27. augustil oli kolooniasse jäänud vaid üks pesakond pääsuke - pesakoopast kostis aeg-ajalt poegade häälistsusi. Samal päeval mõõtsin ka pesakäikude pikkust. Uurisin vaid selliseid pesakäike, milles leidis pesamaterjali, seega oli alust eeldada, et tegemist oli tõepoolest pesitsemiseks kasutatud käikudega. 53 käigu pikkus jäi vahemikku 50-105 cm (vt. joonis 1), keskmine kaldapääsukese pesakäigu pikkus antud liivakuhilas oli 72 cm (SD = 10,6).

### *Sand Martins in a salt sand heap*

The article describes a colony of Sand Martins located in a neglected sand heap used for winter road salting (Elva, Tartumaa county). 32 sand Martins were counted at 147 nestburrows in the colony on 22 July 1994. On 27 August only one brood of Sand Martins was observed. The length of nestburrows was measured on that day. Only nestburrows with nest material were studied, since breeding was evident. The length of 53 nestburrows ranged from 50-105 cm with average 72 cm (SD = 10.6) (Fig. 1).



Joon. 1. Kaldapääsukese pesakäikude sügavus (n=53).

Fig. 1. Length of nestburrows (n=53) of the Sand Martin at Elva, Tartumaa, in 1994.

## KARVASJALG-KAKU VARANE LAUL

### Early song of *Aegolius funereus*

Tõnis Põdra  
Jalaka 3, Aegviidu EE-2230

Üle paljude aastate oli 1993/94. aasta talv nüütda normaalne. Ent vaatamata sellele alustasid kakud häälitsemist juba vahetult peale aastavahetust. 4. jaanuaril 1994. aastal kuulsin Harjumaal Aegviidu lähedal kuuse-segametsas (Aegviidu metskond, samanimeline vahtkond) metssea varitsusjahil umbes kell 21 häälitsemas karvasjalg-kakku. Minu vend Madis Põdra kuulis seda liiki samas kohas ka 9. jaanuaril (umbes kell 21.30).